

Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování  
570 01 Litomyšl, Jiráskova 3  
HODNOCENÍ PRAKTICKÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

TÉMA: restaurování nástěnné malby, včetně restaurátorského průzkumu na severní stěně presbytáře kostela sv. Víta v Makově. Jedná se o výjev v iluzivním rámu „Vítězství křesťanství nad pohanstvím“ provedený v roce 1900 Karlem Raškem a Karlem Záhorským podle předlohy Mikoláše Alše. Z písemného záznamu bylo zjištěno, že v minulosti k opravě nástěnné malby došlo roku 1939.

STUDENTKA: Simona Běťáková Jirmásková

VEDOUcí PRAKTICKÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE: Jan Frühauf, akad. mal. a restaurátor

Předmětem hodnocení je praktická bakalářská práce studentky Simony Běťákové Jirmáskové, jež měla za úkol: nejprve provést rozšířený restaurátorský průzkum (neinvazivní i invazivní), sondážní průzkumy, zkoušky zpevnění barevných vrstev, omítkových vrstev a zkoušky čištění. Rozšířený restaurátorský průzkum zahrnuje také laboratorní průzkumy souvrství malby a omítkového podkladu (identifikace použitých pigmentů, pojidel malby), doplněný o IR reflektografii, jednu z nedestruktivních metod. Na základě výsledků průzkumu vyhotovit detailní návrh na restaurování a podle schváleného návrhu samostatně restaurátorské práce realizovat. Součástí restaurátorských prací je dokumentace odpovídající vyhl. MK ČR č. 66/1988 Sb. Restaurované dílo je v objektu zapsaném podle zákona o stát. památkové péči v seznamu kulturních památek ÚSKP ČR.

Studentka splnila zadaný úkol v určeném rozsahu, k průběhu prací ani k jejich výsledku nemám žádné zásadní připomínky. Lze především ocenit, že důsledně dodržela dohodnutou technologii, použila doporučené materiály, samostatně a velmi pečlivě postupovala při provádění restaurátorských prací. Na povrch malby provedené technikou tempery nejprve provedla plošnou fixáž z příčiny zpráškovatělé barevné vrstvy. Čištění povrchu malby bylo provedeno mechanicky pomocí čistící latexové houby, interních drolivých pryží Wishab a skelných vláken. Odstranění přemaleb provedla chemicky i mechanicky včetně druhotných tmelů. Následovala injektáž drobnějších dutin, vytmelení defektů a úprava povrchu tmelů nátěrem tónovaného pačoku. Retuše jsou provedeny napodobivým způsobem a svým charakterem odpovídají originálu. Míra retuší co se týče tonality zcela odpovídá stavu dochování malby. Retuše působí vzdušně, vyváženě a dostatečně potlačují rušivé defekty v barevných vrstvách malby. Vyhodnocení restaurátorských průzkumů a laboratorní průzkumy jsou kompletně presentované v přílohách.

Všechny formální kroky před i při realizaci díla jsou provedené tak, jak to určuje zákon O státní památkové péči č.20/1987 Sb. v úplném znění pozdějších dodatků.

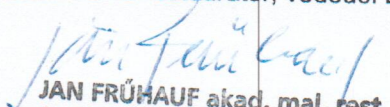
Dokumentace obsahuje všechny náležitosti bakalářské práce, výsledky všech zmíněných průzkumů. Fotodokumentace restaurování nástěnné malby je systematická, na vybraných úsecích zaznamenává charakteristické defekty i s grafickou lokalizací, všechny důležité pracovní postupy, technologické etapy a stavy po restaurování. Na konci písemné restaurátorské dokumentace jsou uvedené použité materiály, prameny, literatura a návrh ochranného režimu pro dobré uchování díla.

Všechny práce náročné po technické stránce i výtvarné byly dokončeny v dohodnutém termínu včas. Zadání praktické bakalářské práce studentkou Simonou Běťákovou Jirmáskovou bylo splněno a hodnotím ji velice kladně, bez připomínek.

Praktickou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou výborná

V Libošovicích 2.8.2015

Jan Frühauf, akad.mal. a restaurátor, vedoucí bakalářské práce

  
JAN FRÚHAUF akad. mal. rest.  
Vostrovská 47, 160 00 Praha 6  
Tel.: 233 336 474  
IČO: 48136549  
DIČ: CZ5912231677

Posudek bakalářské práce

Simona Běťáková Jirmásková, DiS.

**Restaurování nástěnné malby *Vítězství křesťanství nad pohanstvím* v kostele sv. Víta v Makově.** Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování, 2015.

Teoretická část bakalářské práce: Mikoláš Aleš a skupina figurálních kostelních maleb v okolí Litomyšle

59 stran textu, 129 stran obrazových a grafických příloh

Posudek se věnuje teoretické části bakalářské práce Simony Běťákové Jirmáskové. Diplomantce se podařilo tematicky navázat na praktickou část bakalářské práce a připravit si její teoretickou částí jeden ze širších podkladů restaurování nástěnné malby Mikoláše Alše v kostele sv. Víta v Makově. Kromě osobnosti Mikoláše Alše se věnuje krátkým biografickým malířů, kteří jeho návrhy v nástěnných malbách fyzicky prováděli a v dalším textu sleduje dílo Mikoláše Alše na Litomyšlsku v kontextu díla jednoho z nich – Antonína Häuslera. Klíčová část textu se nakonec sleduje realizace nástěnných maleb nejen v Makově, ale také v kostelech sv. Jiří v Mikulči, sv. Jakuba Většího v Nových Hradech, sv. Jakuba Většího v České Třebové, sv. Petra a Pavla v Morašicích a sv. Mikuláše v Proseči.

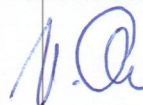
Po formální stránce je práce logicky strukturovaná. Autorka využívá přehledovou i regionální literaturu a také dostupné písemné prameny v podobě farních kronik jednotlivých lokalit, kde čerpá základní informace. Tyto zdroje řádně cituje v poznámkovém aparátu. Po jazykové stránce je text dobře napsaný, využívá odbornou terminologii a vytknout mohou jen drobné nedostatky v interpunkci či nadbytečné oddělování (třeba i jednotlivých vět) do samostatných odstavců. Mohu vyzdvihnout mimořádnou šíři a kvalitu obrazové přílohy, která vhodně doplňuje v textu předložené informace.

Upřesňující poznámky:

- a) autorka někdy v přehledech monumentálních realizací neuvádí techniku, ve které bylo výsledné dílo provedeno – např. u Alšova snad posledního návrhu tohoto druhu – polopostavách světců na průčelí kostela sv. Bartoloměje v Pardubicích (s. 21), kde se oproti nástěnné malbě či sgrafitu, které byly v jeho tvorbě běžné, objevuje (kromě lunet Zemské banky) ojedinělá mozaika.
- b) nepovažuji za nutné zdůrazňovat, že pro tehdy německou obec Morašice vybral M. Aleš „světce ryze české“ (s. 28) – byli to mimo sv. Jiřího čeští patroni sv. Václav, sv. Vojtěch a Jan Nepomucký, kteří neměli vazbu na to, jaký jazyk členové farnosti používali, ale souviseli s jejich zemskou příslušností.

Uvedené drobné poznámky nijak nesnižují kvalitu diplomantčiny práce, kterou charakterizuje i závěrečná schopnost naznačit budoucí linii bádání, již autorka vidí v možnosti vytěžit dobovou korespondenci Mikoláše Alše se spisovatelem Aloisem Jiráskem a konzervátorem Bózou Dvořákem.

Práci **doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou výborně.**



Mgr. Vladislava Říhová, Ph.D.  
ve Zlámanci 10. 9. 2015